

## عنوان مقاله:

نقش نمادین شمسه در معماری ایرانی اسامی با تاکید بر گنبد مسجد شیخ لطف الله در اصفهان

## محل انتشار:

دومین کنفرانس بین المللی معماری، عمران، شهرسازی، محیط زیست و افق های هنر اسلامی در بیانیه گام دوم انقلاب (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

## نویسندگان:

غلامرضا طوسیان شاندریز - عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور مرکز تهران شرق

مرضیه آذرپیرا - کارشناسی ارشد پژوهش هنر دانشگاه پیام نور مرکز تهران شرق

## خلاصه مقاله:

در دوران اسلامی با توجه به پیشرفت ریاضیات، هندسه بخش لاینفک هنر بوده است عناصر سه گانه انحصاری هنر مذهبی اسلام بود شمسه، نقشی تزئینی است که بیشتر، به شکل دایره و به صورت خورشید بوده و در هنرهای گوناگون مانند تذهیب و معماری کاربرد دارد. در مسجد و بخشهای مختلف زیارتگاهها، مانن د ضریح و درها، از این نقش استفاده شده است. شمسه از اجزایی هنری به نامهای شرفه، زنجیره، گره، ابرک، لچکی و کشتی تشکیل م میشود. معماری مساجد که نشانگر عظمت و شکوهی سرشار از ذوق زیبایی شناسی است منبعی جزایمان مذهبی و الهام آسمانی نمیتواند داشته باشد جایی که نقوش و فرمها بر مبنای معنای نمادین هریک از آنها انتخاب میشوند تا حضور عالم معنا را به صورت نمادین ممکن می سازند در دین اسلام هیچ صورتی نمی تواند حقیقت مطلق را توصیف کند بنابراین تصویرسازی در اسلام بطور مطلق منع شده است به همین دلیل اشکال هندسی و تصاویر انتزاعی از حیوانات و گیاهان نقشهای اسلیمی و ختایی در هنر اسلامی رونق گرفت تأثیری که اسلام بر معماری ایرانی می گذارد در واقع تزریق روح به بنای ایرانی است و معماری ایرانی با بکارگیری یکسری مفاهیم اسلامی همچون بازگشت به اصل کثرتبه وحدت و بکارگیری آرایه های نمادین در هنگام خلق بناهای بی نظیر مانند مسجد شیخ لطف الله همواره حقیقتی واحد با عنوان مبدأ آفرینش را با خود همراه داشته است .

## کلمات کلیدی:

شمسه، مسجد شیخ لطف الله، نور، نقش های اسلیمی، نماد

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1613506>

